

פנעים

רכסים, לולאות, מערבולות

הסינים השתמשו

ב"יהוי טביעות"

אצבעות לפני 1300.

שנים. לא היה

להם מחשב.

אילנה אלון

כאשר רצה עורך-הדין הוותיק נתן קנת לבדוק נושא מסויים בעניין

מומחה קנת

מושל-מחוז בהודו

גם מישפט-רצח הוכרע בעבר על סמך טביעת-אצבע של הנאשם, שנמל צאה מעל המיטה שבה נרצחה האשה. לרוצח לא היה כל הסבר כיצד הגיעה טביעת-האצבע המוכתמת בדם לקיר הדירה שבה, לרבריו, לא ביקר מעולם. אין שתיים דומות. קיימות עדויות לכך שבסין ובפאן השתמשו בטביעות-אצבע כבר בשנת 650 לספ"י, והסינים הם שהמציאו את השיטה למיון טביעות-אצבעות. השיטה מבוססת על חלוקת הטביעות לשני סוגים, לולאות ומערבולות. במערב החלו מב"ח חנינים בטביעות-אצבעות רק אחרי גיי-לואי המיקרוסקופ, במחצית השנייה של המאה ה-17.

אביה של תורת טביעות-האצבע המודרנית הוא סר ויליאם הרשל, ששימש כמאה הקודמת כמושל-מחוז בהודו: הוא היה הראשון שהשתמש בשיטה זו לשם זיהוי, והציע אותה למישרה.

כדי לבסס את תורת טביעות-האצבעות ולהפכה לראייה בתיי האמישפט, היה צורך להוכיח שאין שתי טביעות-אצבעות זהות. מיליוני טפסים של טביעות-אצבעות נאספו בעולם, ולא נמצאו שתי טביעות-אצבעות זהות. על סמך זה נקבע כי זהו, כנראה, אחד מחוקי-הטבע צורת הרכסים באצבעו של אדם אינה משתנה כל ימי חייו, והיא נשמרת גם לאחר מותו.

הרכסים, שעליהם נמצאות הטביעות קיימים בכפידו ובכפידגלו של האדם. השיטה המודרנית מחלקת את טביעות-האצבעות לשלוש קבוצות, עיקריות — קשת, לולאה ומערבולת, המחולקות לתת-קבוצות. כל צורה נושאת מיספר סידורי, שעל פיו נעשה אחרי-כך המיון.

א - קשת פשוטה
ב - אוהל
ג - לולאה

הבחנה בין שלושת סוגי הטביעות הלך בעיקבות הסינים

בישראל, 12 נקודות-הטביעות ממוספרות: קשת — 1, אוהל — 2, לולאה ימנית — 3, לולאה שמאלית — 4, מערבולת — 5, לולאה כפולה — 6, לולאה מורכבת — 7. אצבעות שתי הידיים מסומנות על-פי המיספר המייצג את הצורה שלהן. כך, למשל, יהיה סימון יד-שמאל 65556, שייצין כי לאגודל צורת לולאה כפולה וכו'. צורת הספרות הללו נקרא "הנוסחה", ואוסף מו"פ (המעבדה לזיהוי פלילי של המישרה) מורכב מטפסים המכילים את טביעות-האצבעות ואת הנוסחאות. הם ממויינים על-פי הסדר העולה של הנוסחאות.

לשם השוואת טביעות-אצבע מחפ"ש שים מומחי-המישרה 12 נקודות-הש" וואה בין שתי הטביעות. יש מדינות שבהן נדרשות רק שמונה נקודות-השוואה, ויש מדינות שבהן נדרשות 16 נקודות כאלה כדי לשכנע את בית-המישפט. כאשר יש 12 נקודות-הש" וואה, יכיר בית-המישפט הישראלי בוד יהיו הטביעה. (המשך בעמוד 25)

טביעות-אצבע, נדהם להיווכח שאין כל ספר העוסק בנושא החשוב הזה. יש מאמרים רבים בספרות המיקצועית, יש פרקים המוקדשים לטביעות-אצבעות בסיפרי מישפט וקרימינולוגיה, אבל בכל העולם אין אף ספר אחד העוסק בטביעות-אצבעות על כל ההיבטים ש" להן. על כן החליט עורך-הדין, שהוא גם בוגר המכון לחקירת-פושעים בשיקאגו, לכתוב את הספר הזה בעצמו.

טביעות-אצבע נחשבת כראייה מכ" רעת במישפט. מכיוון שנקבע כי אין טביעות-אצבעות זהות לשני בני-אדם — מזהה טביעות-האצבע את האדם ללא עירעור. יוסף מחאג'נה, האנט מצפון תל-אביב, הורשע באחד מפרטיי האישום בגלל טביעות-אצבעו שנמצאה על משקוף הרלת בתוך הדירה. הוא לא יכול היה להסביר כיצד הגיעה הטביעה לשם, אם אמנם לא היה בדירה.

* טביעות אצבעות הלכה למעשה, מאת נתן קנת, הוצאת דיוון, אוניברסיטת תל-אביב.

טבק מעולה למקטרת

תוצרת "דנמרק"

חדש

אזהרה: משרד הבריאות קובע כי — העישון מזיק לבריאות

ברווז הזהב. מסעדה סינית ליד הכפר הירוק, לפני שדרת הברושים ואחרי עצי הבננה (בתחנת הדלק טופו), דרך הרצליה רמת השרון. טל' 03-491-873

כדאי להזמין שולחן מראש.